

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

רבי ברוך קאפלאן זיע"א הינו מתלמידיו של רבי ברוך בער ליבוביץ זיע"א. למד בישי' חברון בעיה"ק חברון עד למאורעות ה'תרפ"ט. עבר לארה"ב ושימש כמנהל 'בית יעקב' בברוקלין יע"א. א' מגדולי בעלי המוסר.

נעתק מלה במלה מהטייפ ומתורגם ללשה"ק, בו מספר באריכות כל המעשה איך שנשאר בחיים מהפאגראם המפורסם שהיה בחברון שנת תרפ"ט.

תרגום ללשה"ק

בזמן שהייתי בחברון אירע גם זה שנהרגו ר"ל יותר מעשרים בני ישיבה תלמידי חכמים גדולים ועוד ארבעים אנשים מאנשי העיר, מה שהעולם קוראים "הפרעות בחברון".

רציתי להדגיש כאן טעות שנפלה בעולם, טעות גדולה, טעות נוראה, שהעולם סוברים שערבים בחברון היו רוצחים והם נפלו על היהודים בכוונת רציחה, מחמת רשעותם.

אבל אם נברר את הידיעות לאמיתותם אין זה נכון, בודאי ערבי הוא ערבי, אינו יהודי, אבל אלה ערבים היו שלמים אתנו, היהודים היו חיים עמהם בשלום, הגויים היו עושים מלאכה בשביל היהודים, והיו שבעי רצון כזה, ותשקוט הארץ.

אתן דוגמא עד כמה היה שקט בין היהודים להערבים, בערך מייל או שני מייל מחברון היה אילן אחד שהיה מקובל שהוא אשל אברהם, ששם קיבל אברהם אבינו את פני המלאכים, ומפעם לפעם היה לי הרגש גדול לילך ולבקר אצל אותו אילן (מובא בחוט המשולש תולדות מרן החת"ס שאכן מקובל שזה הי' של א"א), ובפרט בזמן הקיץ שהיה חם. אך לא היה שם ישוב, רק בית אחד בודד לכל 5-7 בלאק, והייתי מדבר עמם, היינו מבינים זה את זה ע"י קריצת עינים, שלא הייתי מבין בלשון ערבי.

בלשון אידיש

די צייט וואס איך בין געווען אין חברון איז אויך אויסגעפאלן דאס וואס עס זענען נעבאך אומגעקומען אן ערך פון עטליכע און צוואנציג ישיבה לייט גרויסע תלמידי חכמים און נאך פערציג מענטשן פון די אנשי העיר, וואס די וועלט רופט עס "די פרעות פון חברון" [די חברון פאגראם].

האב איך געוואלט באצייכענען דא א טעות וואס איז אריין געגאנגען אין דער וועלט, א געוואלדיגן טעות, א מורא'דיגע טעות, אז די וועלט האט אנגענומען אז די חברון'נער אראבער זענען געווען רוצחים און זיי האבן באפאלן די יודן מחמת רציחה, מחמת שלעכטקייט.

אבער אויב מען וועט אויסגלייכן די ידיעות איז דאס באמת נישט ריכטיג. אוודאי אן אראבער איז אן אראבער, ער איז נישט קיין יוד, אבער זיי זענען געווען זייער פריינטליכע אראבער, די יודן האבן געלעבט מיט זיי זייער פריינטליך, די גוים האבן געארבעט פאר די יודן, און מ'איז געווען צופרידן, עס איז געווען רואיג.

א דוגמא ווי ווייט רואיג עס איז געווען צווישן יודן און די אראבער, למשל איך האב געהאט א מנהג, בערך א מייל-צוויי לעבן חברון איז געווען א בוים וואס עס איז מקובל אז די בוים איז געווען די אשל אברהם, וואו אברהם [אבינו] האט אויפגענומען די מלאכים, האב איך געהאט א גרויסן הרגש פון צייט צו צייט צו גיין באזוכן דעם בוים, (מובא בחוט המשולש תולדות מרן החת"ס שאכן מקובל שזה הי' של א"א) ספעציעל אין זומער צייט ווען ס'איז ווארים. דארט איז אבער נישט געווען קיין ישוב, ס'איז געווען יעדע 5-7 בלאק אן איינצעלנע הויז, איך פלעג אביסל רעדן מיט זיי, מ'האט זיך פארשטאנען מיטן וואונק [נישט קענענדיג דעם אראבישן שפראך].

ילקוט
השבעתי
אתכם

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

בלשון אידיש

קיינער אין ישיבה האט מיר נישט געזאגט גיי נישט אונטערן שטאט, ס'איז א סכנה, "אראבער!" ס'איז נישט איינגעפאלן, אזוי פריינדליך האט מען געלעבט מיט די אראבער.

אויך האב איך געזען א בריף פון גערער רביין, אין יענע יארן שרייבט ער אז ער איז געפארן קיין ארץ ישראל, אזוי ווי ס'האט אנגעהויבן ווערן א באוועגונג, אז מען וויל אוועקפארן פון פוילן קיין ארץ ישראל, האט ער געוואלט זען וואס פאר א סארט פאלק דער אראבער איז, ווי אזוי צו ראטן די מענטשן, צו מען זאל יא פארן אדער נישט פארן, שרייבט ער דארט אין דעם בריעף אז דער אראבער איז זייער א פרידליכע פאלק, און א פיינער פאלק.

דערפאר וויל איך זאגן אז ס'איז אריין א געוואלדיגע גרייז אין דער וועלט אז די חברון'ער אראבער זענען געווען גרויסע רוצחים, און באפאלן די יודן. מעשה שהי' לא כך הי', נאר וואס דען? וועל איך איך - ביי דעם געלעגנהייט - זאגן מעשה שהי'.

די מעשה איז אזוי, די היינטיגע ציונים די רשעים, איז שוין דעמאלטס אויך געווען די זעלבע זאך אזוי ווי היינט, זיי האבן געקערט די וועלט דארטן, אזוי ווי היינט מאכן זיי ביטערע אומגליקן ביי די מלחמות מיט די אראבערס, ס'איז שוין אומגעקומען אזויפיל יודן זאל דער אויבערשטער אונז אויסהיטן, דער אויבערשטער זאל רחמנות האבן אויף אונז. דעמאלסט אויך זענען זיי ארויס געגאנגען אין מאל מיט א לאזונג אז דער כותל [המערב] איז א יודישע נאציאנאלע אייגנטום, די אראבער געווענטליך האבן געהאלטן פארקערט, אז שוין 1100 יאר איז דאס זייערע. וואס קען מען טאן, מיר זענען דאך אין גלות, מפני חטאנו גלינו מארצנו, אבער עס האט זיך אנטוויקעלט די ציוניסטישע באוועגונג, זענען געקומען די פוסטיאקעס די אלע שווארץ יארן, האבן זיי געזאגט "די כותל איז אונזערע", (עס איז בכלל א קשיא וואספארא שייכות האבן זיי צו די מקומות הקדושה). איז געווארן א גרויסע ויכוח אין די צייטונגען. און דערנאך האבן זיי געוואלט מאכן א מקום קבוע צו דאווענען, (כאטש אז זיי האבן אזא שייכות צום דאווענען אזוי ווי גרון [דער דעמאלסדיגער רב הראשי] האט א שייכות צום דאווענען, ער גייט אויפן מקום המקדש מאכן א מנין), צו ענטעגענייזן [רייצן] די אראבער און צוביסלאך מער אריינקריכן, און ס'האט צוגעברענגט צו סכנת נפשות.

תרגום ללשה"ק

ולא אמר לי שום אחד מבני הישיבה, "אל תלך מחוץ לעיר, סכנה היא, ערבים!" לא עלה על הדעת לומר כן, כל כך חיינו בשלום עם הערבים.

גם ראיתי אגרת מהאדמו"ר מגור, בו כותב שבאותן השנים נסע לא"י, לפי שראה שה תחילו דרך חדש לנסוע מפולין לא"י, רצה לראות איזה מין עם הם הערבים, כדי שיוכל ליעץ לבני אדם שיסעו או שלא יסעו. **ושם כותב שהערבים הם עם של שלום, עם יפה.**

לכך אני אומר שנפלה טעות גדולה בעולם, כאילו הערבים שבתברון היו רוצחים גדולים, והתנפלו על היהודים. מעשה שהיה לא כך היה. אלא מאי - עתה אגיד לכם איך היה מעשה.

כך היה מעשה, הציונים הרשעים של היום, היו כבר באותם הימים כמו היום, הם הפכו את העולם שם, כשם שעושים היום צרות נוראות אצל המלחמות עם הערבים, כבר נאספו כל כך הרבה יהודים, ה' ישמרנו, ה' ירחם עלינו. כך באותם הימים הוציאו כרוז שהכותל המערבי הוא נחלה לאומית של היהודים, הערבים כמובן סברו אחרת, שכבר 1100 שנים היה ברשותם. מה נעשה, מפני חטאינו גלינו מארצנו. אבל עכשיו נתגלה דרך הציונים, ובאו אנשים רקים בכל אותן השנים השחורות ואמרו "הכותל שלנו" (ובכלל קשה איזה שייכות יש להם עם מקומות הקדושה). ונהיה ויכוח גדול בכתבי העת. ואח"כ רצו לעשות מקום קבוע לתפילה (אף שהיה להם שייכות לתפלה כמו שיש לגורן [הרב הראשי] שייכות לתפלה, הולך על מקום המקדש ועושה מנין), כדי לצער את הערבים ומעט מעט לתפוס את המקום, וזה הביא לידי סכנת נפשות.

ילקוט
השבועתי
אתכם

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

בלשון אידיש

אבער זיי האבן נישט געפאלגט, זיי האבן געמאכט א גרויסע אסיפה, אין ירושלים מ'האט געזאגט אז ס'איז געווען 10,000 מענטשן, אויסצורופן אז ס'איז פאר די יודן, און זיי רופן זיך יודן (כאטש דער חפץ חיים שרייבט אז זיי זענען נישט קיין יודן, די ציונים זענען זרע עמלק), איינער פון די רעדנער איז געווען דער רב הראשי האט ער אויסגערופן אזוי: "שמע ישראל הכותל כותלינו הכותל אחד", דאס איז געווען אין אלע צייטונגען. האט זיך צוהיצט און צופלאקערט צווישן די ציונים און די אראבער, השם ירחם.

תרגום ללשה"ק

אבל לא שמעו לקולו, ועשו אסיפה גדולה, אמרו שהיו בירושלים עשרת אלפים איש, כדי להכריז שהוא של היהודים, והם קוראים לעצמם יהודים (אף שכותב החפץ חיים שאינם יהודים, הציונים הם זרע עמלק), אחד מהדרשנים היה הרב הראשי, וכך הכריז "שמע ישראל הכותל כותלינו הכותל אחד", והיה זה בכל הכתבי עת. **ונעשה שנהא ושריפת אש בין הציונים להערבים, ה' ירחם.**

דערנאך, איינמאל, מ'איז געזיצן אין חברון און געלערנט, זעען מיר אין שטאט לויפן ארום בויעס [יונגאטשן] מיט קורצע אפגעשניטענע הויזלעך און מיט געווער מיט בייסעקלס און מאטערסייקעליס, און לויפן ארום אין די הויפט גאסן אין חברון אהין און צוריק, פון די געווער האט מען זיך דערשראקן, וואספארא מעשה? מער פעלט דא נישט.

אח"כ פעם אחת היינו יושבים ולומדים בחברון, וראינו **צעירים [ציונים] רצים ושבים בעיר עם מכנסיים קצוצים ועם כלי זין, על בייסיקל'ס ומאטערסייקל'ס, והם רוכבים עוברים ושבים ברחובות חברון, פחדנו מהכלי זין, מה זה שלפנינו? אין אנו חסרים אלא זה?**

בקיצור, האט מען געשיקט רופן אט די חברה, צום ר' משה מרדכי [עפשטיין], דער משגיח אין חברון'ער ישיבה], און זיי האבן נישט געוואלט קומען, מען האט געמוזט גיין צו זיי, האט מען זיי געפרעגט, פאר וואס קומט איר? מה ראו על ככה? וואס טוט איר דא? ס'פעלט אונז אויס? איר וועט [דאך דערמיט] אויפרייצן די אראבער! ס'רייצט זיך שוין אזוי אויך!. האבן זיי געענטפערט, מיר קומען אייך פראטעקטן [שוצן]. האבן מיר געזאגט, געוואלד! רחמנות!, און זיי האבן נישט געוואלט אוועקגיין, ביז וואנען ס'איז געווארן צו שפעט.

בקיצור, קראנו לאותם בחורים לבוא לפני ר' משה מרדכי [עפשטיין, משגיח ביישיבת חברון], אבל לא רצו לבוא, הוכרחנו לבוא אליהם, ושאלנו מהם למה באתם, מה ראו על ככה? מה אתם עושים כאן? מה חסר לנו? **אתם מצערים את הערבים במעשיכם! וכבר עוררתם שנהא רבה אצלם!** ענו ואמרו: אנו באים להגן עליכם. אמרנו להם: געוואלד! רחמנות! אבל לא רצו להסתלק, עד שהיה מאוחר מדאי.

ביז ווען די פירער פון די אראבער האבן אויפגעקליבן פון אסאך דערפער גרויסע מאסן'ס פון אראבער דארט, (און ווי געווענטליך פארשטייט זיך די צוואנציג קאווערדס [שוואך כאראקטערדיגע מחוצפים] זענען אנטלאפן, זיי האבן ארויסגעכאפט זיך), און ס'שוין געווען שפעט, זיי האבן זיך ארגענעזירט, זייער מופטי האט געזאגט א גרויסע רעדע פאר זיי, זיי האבן געמיינט אז פרייטיג צונאכטס קומט די גאנצע ישיבה דאווענען, וועלן זיי אריינקומען אנפאלן די גאנצע ישיבה און אטאקירן.

עד שבאו ראשי הערבים וקבצו שם מהרבה כפרים המון ערבים (וכמוכן שאותן עשרים מחוצפים חלשים כבר ברחו, התגנבו מן העיר), וכבר היה מאוחר, הערבים כבר התכוננו, המופטי שלהם דרש לפניהם דרשה גדולה, הם סברו שבליל שבת יבואו בל בני הישיבה להתפלל, ואז הם יכנסו ויתנפלו על כל הישיבה.

ילקוט
השבועתי
אתכם

שיחה מאת רבי ברוך קאפלן זיע"א

בלשון אידיש

איי די ישיבה איז אליין געגן די ציונים, און געגן די פאסקודניאקעס, געגן די אלע זאכן. אבער די אראבער ווייסן דאך נישט, לא ידעו להבחין. האבן זיי געקומען, ס'איז געווען א גרויסער קרבן א עולה תמימה, ר' שמואל ראזנהאלץ. ווען ס'איז שוין געווען א טומל אין שטאט זענען אלע געבליבן אינדערהיים, אבער ער איז געווען א גרויסער מתמיד, א מורא'דיגער מתמיד, ער האט געקענט לערנען 80 בלאט גמרא א טאג, האבן זיי איהם געטראפן און זיי האבן בעוונותינו הרבים [ער ציוויינט זיך] געהרג'עט און פארגאסן זיין בלוט אויף די אפענע גמרא וואס ער האט געלערנט. די פאליציי האט דאן אריינגעמישט זיך אין אווענט און ס'האט זיך אביסל איינגעשטילט.

תרגום ללשה"ק

והלא הישיבה עצמה היתה נגד הציונים, נגד אותם רקים, נגד כל אלה המעשים! אבל הערבים לא ידעו כל זה, לא ידעו להבחין. הם באו ולקחו קרבן גדול, עולה תמימה, ר' שמואל ראזנהאלץ. כיון שהיה רעש גדול בעיר נשארו הכל בבית, אבל הוא היה מתמיד גדול, מתמיד נורא, היה יכול ללמוד 80 בלאט גמרא ביום, מצאו אותו ובעוונותינו הרבים [כאן בכה] הרגוהו ושפכו את דמו על הגמרא הפתוחה שהיה לומד בה, ואז באו הפאליציי והפסיקום ושקטה העיר קצת.

אויף מארגן אינדערפרי פארטאג האבן מיר געהערט ווי עס טומלט זיך אין שטאט, און וואס מערער אלץ האט מען געהערט קולות וברקים, און איך בין געווען צוזאמען מיט נאך איינעם, מיט אברהם אושפענער, האבן מיר געוואוינט אין א דירה געדונגען ביי א יוד, וואס ער האט געהאט געדונגען א גאנצן אפארטמענט ביי אן אראבער, ס'איז געווען 3 שטאק, מיר זענען געווען אויף'ן אויבערשטן שטאק, און אזוי ווי ס'איז געווען גרויסע געשרייען אין שבת, מ'האט געזאגט וידוי, האב איך געהאט פארשידענע מחשבות דאן... אבער אז מען האט געהערט אז מען קלאפט זייער שטארק ביי אונז אין טיר אונטן, א לענגערע צייט [נאכער האבן מיר אויסגעפונען וואס איז געווען די קלאפערייען טיר, אז אבוסאלא דער אראבער האט זיי נישט געוואלט אריין לאזן ווייל ער האט געוואוסט אז זיי גייען אויף רציחה, זיי זענען אויפגעהעצטע, און ער האט נישט געוואלט, אזוי איז אויך געווען אין אסאך ערטער וואס די אראבער האבן נישט אריינגעלאזט, קוים קוים האט ער אויסגעהאלטן א פאר שעה, נאכער האט דער אויבערשטער געהאלפן און ס'איז געווארן שטיל, סיי ביי אונז האט מען נישט געקלאפט און סיי אין שטאט. – ס'איז געווען 65 מענטשן נעבאך קדושים וטהורים וואס ס'איז שוין געווען לאחר המעשה...!!!, אבער די אנדערע חלק פון שטאט רוב רובם זענען געראטעוועט געווארן...

באשמורת הבקר שמענו רעש בעיר, ובמשך הזמן שמענו יותר ויותר קולות וברקים, הייתי עם עוד אחד, אברהם אושפענער, היינו דרים בדירה אצל יהודי, שהיה שוכר דירה מערבי, היה זה בבנין של שלש קומות, ואנו בקומה העליונה. וכיון ששמענו קולות גדולות באותה שבת, היינו אומרים וידוי, והיו בדעתי מחשבות שונות... אח"כ שמענו איך שדופקים בחוזק גדול על הדלת אצלינו מלמטה, לזמן ארוך. לבסוף נודע לנו מה היה הדפיקה בדלת: **אבוסאלא הערבי לא רצה להניח אותם ליכנס לפי שידע שהולכים על רציחה, שחמתם היתה בוערת בהם, אבל לא רצה**, וכן היה בהרכה מקומות שלא הניחו הערבים ליכנס. וכך הספיק להתיצב כנגדם כמה שעות, עד שעזר ה' והיה שקט, אצלינו לא היו דופקים וכן בכל העיר. והיו 65 אנשים ר"ל קדושים וטהורים שהיה אצלם כבר לאחר המעשה...!!! אבל שאר העיר רוב רובם ניצולו...

ילקוט
השבועתי
אתכם

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

בלשון אידיש

תרגום ללשה"ק

מפני מה מספר אני מעשה זה כאן, רציתי מאד לפרסמו, מה **הציונים הרשעים - הציונים של היום וגם אבותם דאז - הביאו עלינו צרות**. רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי, כתוב בתורה הקדושה שבלי יראת אלקים יהיה רציחה - פשוט - וכמעשה הזה היו עושים שנים הרבה, עד היום הזה, הם סייעו להנאצים, כמו שכתוב בספרים שהיו שותפין עם הנאצים¹, שש מיליאן מישראל נאספו, כמו דאיתא בגמרא כתובות אל תמרדו באומות ואל תעלו בחומה, שלש שבועות השביע הקב"ה את ישראל, ואם לא תשמרו השבועות אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה, ונתקיים זה באותם שש מיליאן מישראל, ע"י הנאצים ביחד עם זרע עמלק², ע"י העבירה שהעמידו כל כלל ישראל לילך אחר הטומאה הציונית אחר הרעיון הציוני ר' משה שאהנפעלד כתוב בקונטרס, שפעם אחת בא אל החזון איש לאחר הקמת המדינה, הערבים היו באים מזמן לזמן ומתנפלים על יהודים, וכך אמר: אוי רבי! הלא שמעת? זה כבר כמה חדשים שבכל יום או יומים נופל קרבן מישראל, אוי וויי אוי וויי, מה נעשה כאן?

אמר לו החזון איש: ר' משה שאהנפעלד היקר! דבריך נכונים, אבל מתפלא אני על בר דעת שכמותך, בודאי בחדשים האחרונים נפלו כמה עשרות נפשות וכל נפש אחת מישראל היא עולם מלא, אבל כאן עומדים הציונים, המדינה, הרשעים, לוקחים ומעבירים לשמד מאות אלפים יהודים, קטנים, בכל יום - דבר זה צריך להכאיב! גזירת שמד כזאת, שמעבירים מאות אלפים יהודים, וחז"ל אמרו גדול המחטיאו יותר מן ההורגו! כך אמר לו.

פארוואס פארצייל איך די מעשה דא, איך האב געוואלט דאס זייער שטארק מפרסם זיין, וואס די ציונים די רשעים - זייער טאטעס און די היינטיגע-האבן אונז אנגעטון צרות, רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי, זאגט דאך די הייליגע תורה אז אן יראת שמים איז רציחה פשוט, און דאס האבן זיי געטאן א מעשה פון אזוי פיל יארן עד היום הזה, זיי האבן קאאפערירט מיט די נאצים, ווי ס'איז באשריבן אין די ביכער אז זיי זענען געווען שותפים מיט די נאצים, (אויסער דעם ענין וואס די חז"ל זאגן גדול המחטיאו יותר מן ההורגו), זעקס מיליאן יודן זענען אומגעקומען ווי די גמרא זאגט אין כתובות אז אל תמרדו באומות ואל תעלו בחומה דריי שבועות האט דער אויבערשטער משביע געווען, און אז איר וועט נישט היטן די שבועות הריני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה, און ס'איז נתקיים געווארן אויף אט די זעקס מיליאן יודן, דורך די נאצים [צוזאמען] מיט די זרע עמלק (דער חפץ חיים שרייבט [מובא בכתבי הר"ר אלחנן וואסערמאן הי"ד] אין סוף ספר קובץ הערות [מאמר אומר אני מעשי למלך] אז די ציונים זענען זרע עמלק), דורך די עבירות וואס זיי האבן אוועקגעשטעלט דעם גאנצן כלל ישראל נאך די ציוניזאציע, ווייזענדיג און דער ציוניזאציע, ווייזענדיג ר' משה שאהנפעלד שרייבט אין א קונטרס, אז ער איז אמאל געקומען צום חזון איש נאך ווי עס האט אויסגעבראכן די מדינה, די אראבער פלעגן פון צייט צו צייט באפאלן יודן, איז יענער געקומען און געזאגט: אוי רבי! איר האט געהערט? עס גייט אדורך עטליכע חדשים, יעדע פאר טעג פאלט א קרבן פון די יודן, אוי וויי אוי וויי, וואס טוט זיך דא?

האט אים דער חזון איש געזאגט: מיין טייערע ר' משה שעהנפעלד! איר זענט גערעכט, אבער עס וואונדערט זיך מיר אויף אזא בר דעת ווי איר זענט. אודאי, עס זענען אין די לעצטע פאר חדשים געווען עטליכע צענדליגע נפשות און יעדער נפש אחת מישראל איז אן עולם מלא. אבער דא שטייען דאך די ציונים, די מדינה, די רשעים, זיי נעמען און שמדין אפ יודן, קינדער, הונדערטער טויזענטער אלע טאג, דאס זאל ווייטאן! אזא גזירת השמד וואס מען שמדיט אפ הונדערטער טויזענטער יודן, און חז"ל זאגן גדול המחטיאו יותר מן ההורגו, דאס האט ער איהם געזאגט.

¹ מלבד הענין שאמרו חז"ל גדול המחטיאו יותר מן ההורגו
² החפץ חיים זיע"א כותב [מובא בכתבי רבי אלחנן וואסערמאן הי"ד זיע"א], בסוף ספר קובץ הערות מאמר אומר אני מעשי למלך] שהציונים הם זרע עמלק.

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

בלשון אידיש

נו, זינט דער חזון איש האט דאס געזאגט איז שוין אסאך יארן אדורך ועד היום הזה. ווי למשל ווען איך רעד דא יעצט, האט מיר איינער געוויזן א צייטונג, א שרעקליכע זאך, אז עס איז דא א מענטש, ער רופט זיך א בריסקער, ווייס איך צו ער איז טאקע א בריסקער? ער איז א קליינע מענטש און א גרויסע שגץ, א רוצח, האט ער גענומען איצטער באליידיגן אמעריקע, דער פרעזידענט רעיגן, מיט א חוצפה וואס עס כאפט ממש א פחד, עס איז נאך אזוי נישט געהערט געווארן. עס קען חלילה ברענגען שמדיות, די אראבער קענען זיך אויפכאפן, און די דריי מיליאן יודן זענען אלע אין סכנת נפשות.

תרגום ללשה"ק

נו, כבר עברו כמה שנים משאמר החזון איש דבריו, למשל היום שאני מדבר כאן, הראה לי אחד בכתב עת דבר נורא, יש איש אחד שקורא לעצמו בריסקער, איני יודע אם הוא באמת בריסקער, הוא איש קטן ושגץ גדול, רוצח, ועכשיו התחיל לדבר קשות על אמעריקע ועל פרעזידענט רעיגן, מדבר בחוצפה כ"כ עד שנופל פחד, מעולם לא שמענו כזה, ואפשר לבוא חלילה לידי שמדיות, הערבים יכולים להתעורר, והשלש מיליאן מישראל נמצאים בסכנת נפשות.

וואס גייט אן אזא מנובל? אז די אראבער האבן געהאט אין באגדאד א רעאקטאר, גייט דער רשע צוברעכט עס. דו ווייסט דאך אז עס איז סכנת נפשות פאר אלע יודן, אבער וואס גייט אים אן? ווייל ער וויל ווערן מיניסטער פרעמיער, א שווארץ יאר, קוקט ער נישט אויף גארנישט.

מה איכפת ליה לאותו מנובל? כאשר היה להערבים רעאקטאר בבאגדאד, הלך אותו רשע ושברו, אתה יודע שזה סכנת נפשות לכל ישראל, אבל מה איכפת ליה? לפי שרוצה להיות ראש ממשלה - שנה שחורה - אינו מסתכל בשום דבר.

די גמרא זאגט אז א קוואל פון וועלכע דו האסט געטרונקען וואסער זאלסטו נישט אריין ווארפן א שטיין, דו פארעך איינער! דו פארעך בעגין! לעבסט אינגאנצן פון אמעריקע, דו מיט דיין פאסקודנע פינסטערע מדינה! ווען נישט אמעריקע וואלסטו נישט געהאט קיין קיום, די גאנצע כח קומט פון אמעריקע, זיי גיבן אייך אלעס, זיי גיבן אייך געווער און אלעס! גייסטו, דו חצוף איינער, ווייל דיר געפעלט נישט, ווייל דיר פאסקודניאק געפעלט נישט זיין פאליטיק. - און די גאנצע זאך קען ארויסרופן צארן ביי די אראבער. סוף כל סוף איז דאך דא הונדערטער מיני אראבער, און רוסלאנד שטייט אויף זיין זייט. - קוקט ער נישט אויף די אלע זאכן, זיין כבוד און זיין פאליטיק פירט איהם אפילו עס זאל קאסטן הונדערטער און טויזנטער אידישע נפשות.

איתא בגמרא בירא דשתית מיניה לא תשדי ביה קלא, (דו פארעך איינער! דו פארעך בעגין!) אתה חי רק מאמעריקע, אתה והמדינה הבליעל והחשוכה שלך! לולא אמעריקע לא היה לך שום קיום, כל הכח בא מאמעריקע, הם נותנים לכם הכל, כלי זיין והכל! ואתה הולך, אתה החצוף, לפי שלא מצאו דרכיו [של רעיגן] חן בעיניך, בעיניך איש הבליעל... וכל זה יכול לעורר שגאה אצל הערבים, סוף כל סוף יש מאות מינים של ערבים, ורוסלאנד עומד על צדו [של עירק] - אינך מסתכל על כל הדברים האלה, הכבוד שלך והפאליטיק שלך מורים לך הדרך, אפילו אם ע"י זה יאבדו מאות ואלפים נפשות מישראל.

ילקוט
השבועתי
אתכם

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

בלשון אידיש

און מיט וועמען, רבותי, האט מען זיך דא פארבונדן? אנדערע מענטשן, טאקע פון די רעליגיעזע האבן געזאגט, "התאהבנו בבגין!" מיר האבן זיך פארליבט אין בעגין! עס כאפט א פחד! ער איז דאך געווען דער ראש המסיתים ומדיחים, דער ראש הכופרים, און א מסית ומדיח איז דער דין "לא תשמע לו, ולא תאבה לו ולא תחמול עליו, וגו'". פינף לאווין זאגט רש"י. דאס איז א יחיד'יגער מסית, ווען ער האט צוגערעט איין מענטשן, טאר מען נישט ליב האבן.

תרגום ללשה"ק

ועם מי, רבותי, כרתו ברית? יש אנשים, באמת מהדתיים, שאמרו "התאהבנו בבעגין!" פחד נופל עלינו! הלא הוא היה ראש המסיתים והמדיחים, ראש הכופרים, ואצל מסית ומדיח הדין הוא "לא תשמע לו, ולא תאבה לו ולא תחמור עליו וגו' יש שם חמשה לאוין, כך פירש רש"י. וזה נאמר במי שמסית את היחיד, אסור לאהבו.

היינט, א מאסן מסית ומדיח, א רוצח, א רשע, א ראש הכופרים, פון די מדינה, וואס האט אומגעברענגט די תימן'ער יודנטום, די מאראקאנער יודן, און נאך אסאך ספרדישע, עס איז געווארן פון זיי ציונים און פוסטאקעס, אראפגעפירט פון תפילין, פון תורה. שרייבט איינער פון די רעליגיעזער פארטיי, "התאהבנו בבגין"!! ווי קען מען ליב האבן א מסית? איר האט געהערט?? צו אזא מצב אנקומען? השם ירחם עלינו!... מען האט טאקע געהאלטן ביי אן אנדער ענין, אבער דאס הארץ טוט וויי, כי יחס לבבי, האב איך געוואלט אויסנוצן די געלעגנהייט צו זאגן, מען זאל וויסן אז השם ירחם עלינו, ומה עוללו לנו הציונים הרשעים הארורים האלו!

היום, מי שהוא מסית ומדיח את הרבים, רוצח, רשע, ראש הכופרים של המדינה, שהשמיד יהדות תימן, יהודי מאראקא, ועוד הרבה ספרדים, נהיה מהם ציונים ובני בליעל, בלי תפילין, בלי תורה. וכותב אחד ממפלגת הדתיים, "התאהבנו בבעגין"!! איך אפשר לאהוב את המסית? האם שמעתם, לאיזה מצב הגענו? ה' ירחם עלינו!... באמת היינו עוסקים בענין אחר, אבל הלב כואב, כי יחס לבבי, מצאתי פתח להשתמש בו לדבר על ענין זה, כדי שידעו הכל, ה' ירחם עלינו, מה עוללו לנו הציונים הרשעים הארורים האלה! צריכים לידע שיש טעות בעולם, סוברים שהערבים עשו את הדבר. תדעו שכל מה שהיו הערבים בכעס עלינו - הציונים עשו.

מען דארף צו וויסן אז עס איז פארהאן א טעות אין דער וועלט, מען מיינט אז די אראבער האבן דאס געטון, זאל מען וויסן אז די גאנצע זאך וואס די אראבער זענען געווען אין כעס אויף אונז האבן זיי [די ציונים] געמאכט. ווייל די אראבער זענען געווען א פרידליכן פאלק. בין איך אן עדות, מיר האבן געלעבט מיט זיי אין חברון מיט א פרידליכקייט. גיבט א קוק אין די בריווען פון גער'ער רבין אז די אראבער זענען געווען פרידלעך. און פון די היסטאריע זעט מען אויך אזוי אז אלע פאגראמען זענען געווען בעיקר אין איירופע, די הלכה איז בידוע אז [נאר] "עשו" שונא ליעקב, די אראבער זענען געווען פרידליך אלע דורות.

לפי שהערבים היו עם שלם אתנו, אני עד בדבר, היינו עמם בחברון בשלום.

תסתכלו באגרות האדמו"ר מגור, שהערבים היו עם של שלום. וגם מדברי הימים אנו רואים כן, שכל הפאגראמיס היו כעיקר כאיראפע, הלכה היא בידוע [רק] "עשו" שונא ליעקב, הערבים היו טובים לנו בכל הדורות.

ילקוט
השבועתי
אתכם

שיחה מאת רבי ברוך קאפלאן זיע"א

תרגום ללשה"ק

מי עשה זאת שנעשו אויבים עתה? הציונים הארורים! הלא יודעים אנו הבא להרגך השכם להרגו, הערבים היו יושבים שם אחד עשר מאות שנה, והיינו שם בגלות, מפני חטאינו גלינו מארצינו, והם באים עכשיו בכח ובזרוע ומגרשים אותם, הורגים אותם, זורקים באמבעס, מייסרים אותם ביסורים, עד היום הזה בלבנון, משתמשים בעראפלאנען שקבלו מאמעריקע למחות כפרים שלמים.

אנו צריכים לדעת מי הם הרוצחים, הם - הציונים, הם הרוצחים הגדולים שבעולם, הם באים על כלל ישראל ואינם מניחים אותם לחיות לא ברוחניות ולא כגשמיות.

כל אחד יתפלל כבר, שירחם ה' עלינו!

בלשון אידיש

ווער האט דאס געמאכט אז זיי זענען פיינטליך יעצט? די ציונים ארורים! מיר ווייסן דאך הבא להרגך השכם להרגו, די אראבער זענען געזיצן דארט עלעף הונדערטער יארן, (און מיר זענען דארט געווען אין גלות, מפני חטאנו גלינו מארצינו), קומען יעצט בכח ובזרוע און ווארפן זיי ארויס, הרגיענען, צובאמבען, צובוטשערן זיי, עד היום הזה אין לבנון, מיט די עראפלאנען וואס זיי האבן פון אמעריקע, מעקן זיי אויס גאנצע דערפער.

זאל מען וויסן ווער די רוצחים זענען, זיי - די ציונים - זענען די גרעסטע רוצחים וואס די וועלט פארמאגט, זיי האבן זיך אנגעטשעפעט אויפן כלל ישראל און לאזן נישט לעבן ברוחניות און נישט בגשמיות.

זאל שוין יעדער מתפלל זיין, אז השם ירחם עלינו!

ילקוט
השבעתי
אתכם